

AVGÖRANDE SKEDE I FÖR
DE 5 KUBANSKA POLITISKA FÅNGARNA I USA

I högsta domstolen

Thomas Widén

Efter appellationsdomstolens utslag den 4 juni 2008 i Atlanta lämnade försvaret den 30 januari in en begäran till USA:s Högsta Domstol att pröva fallet. Till försvaret har knutits Thomas C. Goldstein, en av USA:s främsta advokater med ärenden i Högsta Domstolen som specialitet. Begäran, ett slags preliminärt överklagande, pläderar för ny rättegång för alla och för frikännande av Gerardo Hernández vad gäller åtalspunkt 3: ”deltagande i konspiration för mord av första graden”.

Krav på ny rättegång, på annan plats

I båda fallen grundas begäran på tidigare utslag och reservationer i appellationsdomstolen. I frågan om själva rättegången i Miami 2001 beslöt en enig appellationsdomstol i augusti 2005 att de fem kubanerna inte fått en rättvis rättegång, och att en ny rättegång, i det fall åklagarsidan framhårdade i åtalen, måste hållas på annan ort än Miami. På denna punkt kan försvaret också hänvisa till den reservation till appellationsdomstolens ändrade beslut, som lades av de domare som stod fast vid det ursprungliga beslutet. De hävdar bland annat att om de fem förvägras ny rättegång är det ett brott mot USA:s konstitution.

I frågan om Gerardo Hernández och åtalspunkt 3 hänvisar försvaret också till domaren Phyllis Kravitchs reservation till domen från i juni 2008. Hon ville frikänna Hernández och argumenterar utförligt för detta. Röstsiffrorna blev 2 mot 1. Domaren Stanley Birch bifogade också en egen mening som bilaga till domen där han hoppas att Högsta Domstolen tar sig an fallet, och understryker att han står fast vid att de fem kubanerna inte fick en rättvis rättegång i Miami.

Vad gäller platsen för rättegången har också FN:s arbetsgrupp för undersökning av godtyckliga fängslanden

i ett utslag i maj 2005 hävdat samma mening som Birch och Kravitch och som appellationsdomstolen i sitt första utslag.

USA:s Högsta Domstol har också fått en skrivelse så kallade Amicus Brief, till stöd för de fem. Avsändare är en grupp bestående av flera nobelpristagare, liksom advokatsamfund och parlamentariska församlingar och grupper från olika håll i världen. Goldstein tror att Högsta Domstolen kommer att kunna ta sig an försvarets begäran i sommar, kanske i maj. Och över hela världen diskuteras nu vad som vi göra i kampen för rättvisan.

Krav på straffsänkning

En annan förhandling kommer att äga rum, kanske redan i sommar, om omprövning straffsätserna för tre av de fem. Bakgrunden är appellationsdomstolens utslag i juni 2008 att fyra av de fem fått för hårda straff. Antonio Guerrero, Gerardo Hernández och Ramón Labañino dömdes på åtalspunkt 2, ”konspiration i syfte att begå spioneri”, till livstids fängelse. Eftersom de aldrig begått spioneri menar appellationsdomstolen att livstidsstraffet är orimligt. Också Fernando González, som dömdes i Miami till 19 års fängelse ska ha sänkt straff, enligt appellationsdomstolen. Han är, liksom de övriga, bland annat dömd för ”konspiration i syfte att skada USA” (åtalspunkt 1). Appellationsdomstolen menar att mot bakgrund av det han faktiskt dömts för har han fått för hårt straff.

Försvaret och de fem själva håller fast vid att de är oskyldiga. De har aldrig konspirerat i syfte att begå spioneri, och vad gäller åtalspunkterna om falska identitetshandlingar och hemlighållande av uppdraget, har de hänvisat till nödvärn, vilket det finns täckning för i lagen. Det har rimliga skäl att skydda sig mot de myndigheter som under årtionden samarbetat med den högerextrema terrorismen.

Det politiskt betingade justitiemordet mot de fem kubanerna har ägt rum på flera plan:

de har dömts på falska anklagelser, rättegången i Miami uppfyllde inte kraven på oväld, de har behandlats rättslöst under häktes- och fängelsetiden och utifrån åtalspunkterna blev straffen orimliga.

Omprövningen av straffen för tre av de fem

Det kommer förmodligen att ske någon gång i höst men i den domstol i Miami där de absurda straffen utmättes i december 2001, och med samma domare, Joan Lenard.

Gerardo Hernández kommer inte att få sitt straff omprövat. Enligt appellationsdomstolen för att han inte är betjänt av det; eftersom han är dömd till ännu ett livstidsstraff. Om Högsta Domstolen frikänner honom från det absurda mordåtalet, och därmed från det livstidsstraffet, skall också han rimligtvis få möta Joan Lenard igen.

Utgången av omprövningen i Miami blir beroende på Joan Lenard. Kommer hon även denna gång falla undan för den politiska pressen och bara utdöma en symbolisk straffminskning? De fems försvarare menar att med gällande riktlinjer borde straffen ner mot nivån tolv år. För att uppnå det är det viktigt att Joan Lenard får känna

Olga Salanueva, hustru till René González och Mirta Rodríguez, mor till Antonio Guerrero, berättar om kampen för deras frigivning, och att de själva förvägras visum till USA för att besöka dem. Foto Mathias Falk

press inte bara från Miamis resursstarka högerextremister och Floridas politiskt korruperade FBI-organisation. Solidaritetsrörelsens styrka i USA och världen kommer att ha stor betydelse för utgången.

Antonio Guerrero är dömd till livstid fängelse på åtalpunkt 2, till 5 år på åtalpunkt 1 och till 5 år på åtalpunkt 16 (underlåtelse att anmäla verksamhet som ombud för utländsk regering). De tre straff skall avtjänas "parallellt". Eftersom han redan varit frihetsberövad i drygt tio år saknar de två lägre straffen nu betydelse. Det straff på åtalpunkt 2 som kommer att utmätas i Miami blir ensamt avgörande. Om det sänks till under elva år skulle Antonio

omedelbart bli fri. Även om straffet blir högre kan han få lämna fängelset "i förtid" om han varit "skötsam".

Fernando González är dömd till 5 år på åtalpunkt 1 och 4 år på åtalpunkt 7 (förfalskning och missbruk av dokument). Straffen ska avtjänas efter varandra. Parallellt med dessa ligger 3 år på åtalpunkt 8, om innehav och avsikt att nyttja falska identitetshandlingar. Han är också dömd till två 10-åriga straff på åtalpunkterna 16 och 17 (båda rör underlåtelse att anmäla verksamhet som ombud för utländsk regering). Des två straff löper parallellt med varandra men i följd efter punkterna 1 och 7. Så i praktiken är han dömd till $10+5+4=19$ år, vilket appellationsdomstolen upphävde som för hårt.

Ramón Labañino är dömd till livstids fängelse på åtalpunkt 2 och till 5, 3 och 10 år på andra åtalpunkter. Alla är lagda parallellt så det enda som gäller är livstidsstraffet. Ramón befinner sig i samma situation som Antonio.

Gerardo Hernández är dömd till livstid på åtalpunkterna 2 och 3 och till 5, 3, och 10 år på andra åtalpunkter. Alla straff ligger parallellt. Eftersom också i hans fall livstidsstraffet på åtalpunkt 2 kritiserats av appellationsdomstolen betyder det att Gerardo hamnar i samma situation som Antonio och Ramón om Högsta domstolen friar honom på åtalpunkt 3.

René González är dömd till 10 år på åtalpunkt 15 (gäller också underlåtelse att anmäla sig till justitiedepartementet) och till 5 år på åtalpunkt 1. Straffen ligger i följd vilket blir 15 år, så han skulle också kunna frigges villkorligt när som helst.

De är oskyldiga

Att appellationsdomstolen kritiserade straffen för fyra av de fem, och upphävde dem för tre, var, trots allt, en seger. Men det är viktigt att komma att de dömts på falska anklagelser.

Och att processen från början till slut har handlat om ett reaktionärt justitiemord i ett politiskt korrupt rättsmaskineri som fallit undan för Miamis våldsbenägna högerextremism